

МИРНИЙ КРАЙ

Оповідання Юрія Шеляженка °

В парку стрілянини майже не чулося. Навіть вітер гучніше шепотів до листя буків, зваблюючи їх відірватися від рідного дерева та полетіти в далеку подорож. Темна ніч здавалася затишною, як шкіряне крісло. В цьому затишку примостилися двоє. У них була розмова.

- Вперше тут нікого, крім нас.
- І відключили світло.
- Кажуть, старий наживався на освітленні.
- Нові спекулюють на темряві.
- Ти не думаєш, що він вкрав у нас все світле і має бути покараний за це?
- Ще скажи, що він викручував лампочки та бив ліхтарі. Це смішно. Просто настав темний час.
- Якщо він ні в чому не винен, навіщо втік?
- Старий був істотою, яка живе в тіні. Тепер це неможливо. В темряві нема тіней.
- Хто ж міг вимкнути світло?
- Всі, хто любить жити в темряві. Їх стало більше.
- Чому вони так люблять жити в темряві?
- Щоб не бачити, не бачити нічого! Що свої та чужі однакові. Що живі та мертві різні. Щоб страх виявити слабкість дзвенів кров'ю у вухах і заглушив голос совісті. Щоб ніхто не бачив, щоб навіть самим не бачити, що вони коять, воюючи за здійснення своїх нестриманих бажань.
- Темрява спокушає і мене.
- Знову збираєшся лізти з поцілунками?
- Жартуєш. Ми ж домовилися: тільки спілкуємося.
- Тримай своє слово, це світло в твоїй душі. А на війні нема світла.

° Цікаво, що це оповідання гендерно нейтральне: стаття діючих осіб можна додумувати на свій смак.

УКРАЇНСЬКА
ДУШЕВНА
СПІЛЬНОТА

ІДЕАЛІСТ

Релігійний бюлетень "Ідеаліст"
("Идеалист", "Idealist")

№ 17 (55) 25.09.2014 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 19005-7795Р, видане Державною реєстраційною службою України 05.06.2012 р.

Ціна 50 коп. Сайт: www.temple.org.ua

Передплатний індекс 68183.

ISSN 2305-5510

Засновник, редактор, видавець:

Шеляженко Юрій Вадимович

ludstvo@gmail.com

Адреса редакції, видавця, друкарні:

вул. Тверський тупик, буд. 9, к. 82,
м. Київ, 01042.

Тел. (097) 317-93-26, факс (044) 529-04-35

Тираж 150 прим.

Програмні цілі (основні принципи):

Утвердження індивідуальності та гласності; пропаганда ідеологій креативного ідеалізму та суверенітету особистості; відкрите вираження і вільне поширення релігійних переконань віруючими громадянами віросповідання (релігії) Віри в Найвищу Цінність Людини; проповідь одкровенень; реалізація прав на свободу слова, світогляду і віросповідання, на інформацію; критика і подолання дискримінації за ознакою масовості (колективності) та інших видів протиправної дискримінації; захист і розвиток вільної душі, прав, свобод, інтересів людини і громадянина, суспільного блага, соціальних цінностей, істини, віри, добра, відповідальності перед Богом, народом, власною совістю, здорового глузду та верховенства права.

– Там спалахують пожежі.
– Але гаснуть очі. Жодна перемога того не варта.
– Всюди йде війна. Якщо не перемагати, навіть тоді жити?
– В нашому парку нема війни.
– Парк знаходиться у межах держави, яка воює.
– На війні застосовують насильство. Де війна безсила, там її нема.
– Скажеш, в цьому парку і держави нема?
– А де ти тут бачиш державу? Тут тільки ми. Цей парк зараз належить мирному народові.
– Ти ж їх знаєш, вони і сюди прийдуть воювати.
– Не бійся, знайдемо інше місце для розмов. Завжди є місце, де нема війни. Якщо навіть здається, що такого місця нема, треба його вигадати, і воно з'явиться.
– Твої ідеї мене тішать. Піду подумаю над цим. Завтра ввечері зустрінемось.
– Як завжди.
Вони попрощалися.
Наодинці стало менше шурхоту кроків, але більше думок.
Що це за край такий, де держава воює проти людини, учителі воюють проти дітей, історія пам'ятає лише війни, а церква їх благословляє та канонізує у ранг священних?
От блокнот. Витягуєш з нього кілька аркушів, кладеш на землю. Папірці виблискують в місячному світлі. Це мої папірці на моїй землі. Мені вдалося побудувати власну державу з чистого аркуша, не проливши жодної краплі крові! Посміхаєшся у темряві, а подих вітру піднімає папірці та лагідно проводить у далеку подорож, освоювати нові й нові землі. Втім, навіть папірці? Я стою на своїй землі, і в моїй душі мир. Це мій мирний край.
Добре, що не стали цілуватися. Був час подумати. Народилася ідея. Там, де я – там мир!

ЧЕЛОВЕЧНОСТЬ И МАРКСИЗМ

Очень странно, почему современные марксисты позволяют себе противопоставлять общество человеку; это сродни псевдохристианскому противопоставлению Христа человеку. Ни Христос, ни Маркс этого бы не одобрили. Вот несколько ключевых цитат из трудов Карла Маркса.

"Как само общество производит человека как человека, так и он производит общество... Таким образом, общество есть законченное сущностное единство человека с природой, подлинное воскресение природы, осуществленный натурализм

человека и осуществленный гуманизм природы". Это "Экономическо-философские рукописи", "Коммунизм". Там же, "Отчужденный труд": "предмет, производимый трудом, его продукт, противостоит труду как некое чуждое существо, как сила, не зависящая от производителя... рабочий относится к продукту своего труда как к чуждому предмету. Ибо при такой предпосылке ясно: чем больше рабочий выматывает себя на работе, тем могущественнее становится чужой для него предметный мир, создаваемый им самим против самого себя, тем беднее становится он сам, его внутренний мир, тем меньше имущество ему принадлежит. Точно так же обстоит дело и в религии. Чем больше вкладывает человек в бога, тем меньше остается в нем самом". Далее, возвращаясь к "Коммунизму": "коммунизм уже мыслит себя как реинтеграцию или возвращение человека к самому себе, как уничтожение человеческого самоотчуждения". Итак, теоретически коммунизм несовместим с отчуждением общества от человека. Но на практике коммунисты твердят о приоритете общественных интересов перед личными!

Полемическая переписка об этом с одним из деятелей КПУ цитируется в книге "Суверенитет личности: традиции и перспективы"; но только читая Маркса, можно понять, как далеки от первоисточников коммунизма эти политики.

Истоки их демагогии прослеживаются в брошюре Ленина "Государство и революция". Невооруженным глазом там видно циничное извращение когда-то популярной философии для оправдания своих жестоких и бессмысленных политических авантюр.

Интересно, что одна из максим Священного писания, "Человек превыше всего", пригласилась в качестве лозунга и украинским либералам, и украинским социалистам. Впрочем, для политиков та священная формула, в которой мы усматриваем глубокий смысл, может представляться всего лишь звонкой рекламной фразой. Например, перед выборами 2012 года мы обращались с письмом ко всем партиям, принимавшим участие в выборах, предложили высказаться о путях укрепления законодательных гарантий суверенитета личности. Никто не ответил на это обращение. Печально, когда слово Божье оскверняют его использованием в качестве пустых слов политической рекламы.

ТЕОЛОГІЧНИЙ КОМЕНТАР: СИМВОЛ ВІРИ

Релігійний
бюлетень
№ 17 (55)
25.09.2014

Продовження. Початок у випусках №№ 2 (40), 10 (48), 14 (52) релігійного бюлетеня «Ідеаліст».

6. Я сповідаю релігійну віру в найвищу цінність людини.

У книжці «Суверенітет особистості: традиції та перспективи» релігійна віра в найвищу цінність людини визначається як вічна релігія та сучасний духовний рух творення Бога через віру в себе, вірність собі, володіння собою та узгодження традицій; за визначенням релігієзнавців, це «своєрідний релігійний пацифізм».

Бог іменує наше віросповідання релігійною вірою в найвищу цінність людини. Така назва з'являється з глибини душі; Бог сповідає й творить істинну релігію та пропонує її як свій досконалий дар кожній людині. При цьому мається на увазі, що зміст терміну «релігійна віра в найвищу цінність людини» зрозумілий без пояснень. Але для більш повного розуміння зупинимось детально на значенні кожного слова в цьому формулюванні.

Теза про релігійність віри в найвищу цінність людини означає, що йдеться про комплексне віровчення, традиції та спосіб життя, засновані на цьому віровченні. З цього приводу в тексті Діалог, 3-4 сказано, що віра в найвищу цінність людини – це наша істинна релігія: одкровенне віровчення, дароване Богом, душевні обряди та правильна релігійна організація.

Віра – це голос і сила душі. Розуміння нашого віровчення як такого, що представляє собою віру, означає визнання того, що віруючі приймають без оспорювання та доказування, як самоочевидні, низку світоглядних аксіом або догм віровчення, таких як всеохопність людини, душевність людини та здатність одушевлювати всю повноту буття, тим самим оволодіваючи нею. Щодо аксіоматичності для нас буття Бога, наприклад, у проповіді «Чому ми віруємо в Бога без доказів?» в книжці «Розумію. Вірую. Люблю» було сказано: «В науці є поняття аксіом – очевидної істини, що приймається на віру без доказів. Якби релігія була наукою, Бог для віруючих був би аксіомою. Віра в Бога являє собою визнання очевидної істини, що не потребує доказів. Ми віримо в Бога, подумки спілкуємося з Богом, знаходимо його в своїй душі, впізнаємо його добру волю в своїй добрій волі. Ми знаємо, що Бог – це одушевлена, всеохоплююча, вічна істина, яку неможливо відкинути, бо у своїй повноті вона

включає в себе і свою протилежність. Наша віра узгоджує протилежності, тому що ми віримо в єдність всього мислимого та відчутного і називаємо Богом цю єдність, в безмежності якої буття і небуття єдиносущі та неподільні».

Слід розуміти, що відмовою від доказування аксіом ми не принижуюмо людський розум, а навпаки, живимо його, створюємо міцну підставу для подальших умовиводів. Причому ця підстава лише формально зафіксована. Практично вона завжди може доповнюватися і посилюватися завдяки людській фантазії, завдяки несуперечливому додумуванню аксіом віровчення, тобто в результаті творення ідеального буття людиною. Більше того, людина не тільки додумує, але й творить аксіоми. Саме завдяки вимисленій природі всіх безумовно істинних аксіом у подальшому людина може удосконалювати їх. Ми віримо, що всі аксіоми виникають і розвиваються завдяки фантазії, натхненній Богом, а у мисленому діалозі з Богом ми приходимо до правильних умовиводів з раніше вимислених аксіом.

Термін «найвищість» у назві нашої релігії означає безмежну досконалість. Про цей термін варто навести притчу. Одна душа дивилася навколо, і їй здавалося, що вона занадто мало бачить, що її світ занадто малий та одноманітний. Тоді вона піднялася високо-високо на узвишшя та узріла багато нового. На хвилику їй здалося, що весь світ лежить біля її ніг, проте вона побачила на кількох дорогах низу маленьких людей і їй стало соромно за ілюзії вищості над ними. Ця мудра душа подумала: справді, я невіддільна від свого світу, який бачу, і краще б це був великий світ, ніж малий; чим вище піднімаєшся у прагненні розширити світогляд, тим досконалішою людиною стаєш, тому я прагну піднятися якнайвище, аби стати найвищою цінністю та побачити весь світ як на долоні; але те, що я тепер багато бачу, зобов'язує мене показати весь світ з такої ж висоти кожній людській душі, бо кожна душа здатна усвідомити, який великий її світ, тоді їй легше буде знайти серед багатьох життєвих шляхів свій правильний шлях, бо всі шляхи належать людям! Зрозуміло, що голосом совісті з цією душею спілкувався Бог. Така притча веде до розуміння, що найвищість цінності людини означає не якусь ілюзорну зверхність (такі ілюзії породжують гріх гордині, тобто протиставлення свого чужому), а всеохопність людини, всюдисущість людини у просторі та часі завдяки священному дару Богом даної людської фантазії. Водночас найвищість означає і нескінченно високий статус людини (досконалої душі, суверенної особистості) як власника всесвіту, який є Божим даром людям; цей термін, безсумнівно, має зв'язок із соціальною картиною світу як ієрархії статусів, у якій перша ступінь символізує участь у спільноті, друга ступінь означає служіння інтересам спільноти, вища третя ступінь є покликанням творити спільноту, спільне благо й спільну добру

волю, а вище вершини як досконалий початок, орієнтир та ідеал, що визначає спрямованість всієї ієрархії, розташовано найвищу цінність людини – божественний задум про сенс буття, спільного блага, спільноти. Аксиоматичне приписування собі людиною статусу найвищої цінності не є гріхом гордині, поки людина усвідомлює, що цей статус зберігається, оскільки людина, будучи власником всього безмежного всесвіту, турбується про гідність всього буття, не богохульствує брехливим виправданням своїх недосконалостей, своїх нестриманих гріхів, які належить долати, посланнями на свій найвищий статус, який перш за все зобов'язує нас перед Богом бути людьми. В цьому аспекті здатність людини приписувати собі статус найвищої цінності є одним зі способів подолання матеріалістичної гордині, яка часто виявляється в гріховному утвердженні в малих статусах, поки людина не усвідомить, що при цьому втрачається найвищий статус – а саме, статус людини.

Звертаючись до поняття цінності людини, знову відкриваємо книжку «Суверенітет особистості: традиції та перспективи». Цінністю є якість буття, енергія єдності, одноманітності та одноосібності, що живить суверенітет особистості людини; сенс буття, визначений доброю волею людини, одушевлений вірою; на відміну від категорії предметності, що роз'єднує буття на окремі предмети, категорія цінності мудро об'єднує буття, підпорядковуючи безмежний всесвіт людині як єдиному творцю та судді у питаннях міри цінності та системи предметності; у ціннісному вимірі предметність є однією з цінностей у згоді з іншими цінностями (наприклад, корисністю, моральністю, організованістю), тоді як цінність у предметному вимірі творить нові предмети (наприклад, об'єднання предметів), тому цінність первинна по відношенню до предметності. Кажучи про цінність людини, ми пояснюємо її найвищість тим, що, як сказано у проповіді «Людина – джерело всіх цінностей», людина сама визначає свої цінності, оскільки людина є самоцінністю – самоцінною і безвідносною цінністю. Цінності – те, що додає нам духовної сили, допомагаючи людині бути всеохопною як Бог, що узгоджує в одній особі та одноосібно стверджує своїм буттям всі мислимі людські цінності, узгоджує традиції, узгоджує протиріччя. Саме Бог є ідеальним зразком самоцінності й прикладом для наслідування як безмежна, ідеальна людина, єдина з кожною людиною і невіддільна від кожної душі, джерело всіх душ – абстрактний єдиний Бог, що являється кожній людині у сміливих добрих мріях та у наслідках задумів і вчинків. Кажучи про найвищу цінність людини, ми стверджуємо, що нічого надлюдського нема. Навіть людина, що наближається у своєму розвитку до Бога, ніколи не протиставить себе чи якісь свої цінності іншим людям, оскільки Бог згоден з кожною людиною і

узгоджує всі цінності, а суперечність із цим зразком, виражена у гордині протиставлення свого чужому, принижує людину. Бог не може бути зверхнім, бо зверхність є гріхом, а Бог безгрішний, і за прикладом Бога людина у розвитку своєї всеохопності також має позбавлятися усіх ілюзій власної зверхності.

Священне поняття людини, розкрите шляхом усвідомлення її найвищої цінності (яку в Симв. 9 Бог називає душею), визначається наступним чином. Людина – це будь-яка розумна одиниця, в тому числі об'єднання; форма буття, здатна до самоорганізації, суверенна особистість; автономна душа (душевна спільнота).

7. Людина понад усе!

В цьому реченні Символу віри Бог дарує людям священну формулу релігійної віри в найвищу цінність людини людини, зміст якої полягає в тому, що людина є всеохопною, все буття належить людині. З цієї формули починається віра в себе, вірність собі, володіння собою. У проповіді «Цільність буття» істинність цієї формули демонструється на простому прикладі: одним словом людина здатна назвати все, що тільки існує. Хіба це не триумф людської віри в себе – одним словом «буття» об'єднати відоме з невідомим, своє з чужим, минуле з майбутнім? У проповіді «Одушевлення влади» читаємо: віра, мрії та моральні принципи, розум людини – законодавча влада. Добра воля, що втілюється у добрих вчинках людини – це виконавча влада. Оціночні судження людини – це судова влада. Ці три гілки влади міцно вкорінені у кожній людській душі завдяки верховенству природного права. Бог благословив людей бути вірними собі та створив три вищі інстанції для перевірки правильності самостійних рішень людини: перша інстанція – суд совісті, яка є голосом Бога, що нагадує кожній людині про добро та допомагає уберегтися від зла; апеляційний суд наслідків дій; касаційний суд перспектив розвитку.

Священна формула всеохопності людини настільки важлива для нашої релігії, що стала заголовком священної декларації релігійної віри в найвищу цінність людини, яка є окремим текстом Священного писання. Більше того, до реформи Священного писання у 2012 р. невід'ємною частиною Догм віри був текст «Людина понад усе» з підзаголовком «Це священна декларація віри в найвищу цінність людини (віри в людину), основою якої є спорідненість людини з її безсмертною душею, яка має нескінченну цінність і здатна творити чудеса». А задовго до першої публікації Священної декларації серед Догм віри (2010 р. в журналі «Мораль») ця формула була висловлена у тексті «Спаси человека!» (2005 р., «Самиздат») як молитва, як благословення: «Человек превыше всего. Пускай будет счастливым и поверит в себя каждый, кто это прочтет...».